

Roll No. ....

Total Pages : 03

MDE/M-24

7080

DHARMATANTRAGAMAH-II

Paper : SKT-HC-205-X

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

नोट : सर्वे प्रश्नाः यथानिर्देशं समाधेयाः । चतुर्थं घटकस्य प्रश्न
संस्कृतमाध्यमेनैव समाधेयः ।

1. अधोलिखितविकल्परहितप्रश्नां संक्षिप्तोत्तराणि देयानि— 4×4=16

(क) कः विश्वसिद्धिहेतुः ?

(ख) कः रामादिमूर्तिषु कलानियमेन तिष्ठन् सच्चिदानन्दविग्रहः ?

(ग) सौन्दर्यलहरी-काव्यस्य कः रचयिता ?

(घ) सौन्दर्यलहर्याम् कस्याः स्तुतिः वर्तते ?

घटकं I

2. 'चितिसंकोचात्मा चेतनोऽपि संकुचितविश्वमयः' इत्यस्य सूत्रस्य व्याख्यां
कुरु । 16

अथवा

'तद्भूमिकाः सर्वदर्शनस्थितयः' अस्य तात्पर्यम् स्पष्टयत ।

घटकं II

3. ब्रह्मसंहितायाः द्वयोः सप्रसङ्गव्याख्या कार्याः— 8×2=16

- (i) सहस्रपत्रकमलम् गोकुलाख्यं महत्पदम् ।
तत्कर्णिकारं तद्धाम तदनंतांशं सम्भवम् ॥
- (ii) वेणुं क्वणन्तमरविन्ददलायताक्षं
बर्हावतन्समसिताम्बुदसुन्दराङ्गम् ।
कन्दर्पकोटिकमनीयविषेशशोभं
गोविन्दमादिपुरुषं तमहं भजामि ॥
- (iii) आनन्दचिन्मयरस प्रतिभाविताभिस्
ताभिर्य एव निजरूपतया कलाभिः ।
गोलोक एव निवसत्यखिलात्मभूतो
गोविन्दमादिपुरुषं तमहं भजामि ॥

घटकं III

4. सौन्दर्यलहरीम् आश्रित्य देव्याः अद्वितीयसौन्दर्यं प्रतिपादयत । 8×2=16

अथवा

कस्मात् कारणात् हिमगिरिसुताम् देवीम् सर्वे देवाः अपि भजन्ते, इति वर्णयत ।

घटकं IV

5. द्वयोः पद्यांशयोः संस्कृतमाध्यमेन व्याख्या विधेयाः— 8×2=16

- (i) सुधासिन्धोर्मध्ये सुरविटपिवाटी परिवृते
मणि द्वीपे नीपोपवनवति चिन्तामणि गृहे ।
शिवाकारे मञ्चे परमशिवपर्यङ्क निलयाम्
भजन्ति त्वां धन्याः कतिचन चिदानन्द लहरीम् ॥
- (ii) विरिञ्चिः पञ्चत्वं व्रजति हरिराप्नोति विरतिं
विनाशं कीनाशो भजति धनदो याति निधनम् ।
वितन्त्री माहेन्द्री विततिरपि संमीलितदृशा
महासंहारेस्मिन् विहरति सति त्वत्पतिरसौ ॥
- (iii) रणे जित्वा दैत्यानपहृत शिरस्त्रैः कवचिभिर्
निवृत्तैश्चण्डान्शत्रिपुरहरनिर्माल्या विमुखैः ।
विशाखेन्द्रोपेन्द्रैः शशिविशद कर्पूरशकला
विलीयन्ते मातः तव वदनताम्बू लकवलाः ॥